מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לחזור על תוכן ומבנה השירים שנלמדו
- לזהות אמצעים אמנותיים כמו דימוי, האנשה ואירוניה
- להתכונן לשאלות בבחינת הבגרות בספרות

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת השירים

1. ב – חמישה בתים מתקצרים כדי להמחיש שהחמצן אוזל
2. ב – את גב אביו
3. ג – הדובר שר שיר של אום כולתום
4. ב – בקובנה ב1920
5. ג – לפנלופה
6. א – האודיסיאה של הומרוס

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך מתואר המשפט המרכזי בשיר
2. לא נכון – הבית נפתח דווקא במילה ורק
3. לא נכון – זהו דווקא הבית הראשון
4. נכון – כך נכתב בשיר
5. לא נכון – הדימוי לקוח מהיציע במגרש הכדורגל
6. נכון – כך עולה מתוך השיר

חלק ג' – התאימו בין השיר לעובדה

1 – ה (מבנה של בתים מתקצרים)
2 – ג (הילד רואה את גב אביו)
3 – ד (הדובר שר שיר של אום כולתום)
4 – א (מבוסס על האודיסיאה)
5 – ב (השכינה מתוארת עם כנף שבורה)

חלק ד' – השלימו את החסר

1. קובנה
2. פנלופה
3. ורק
4. אום כולתום
5. האודיסיאה

חלק ה' – כתיבה ועיון

1. יש לציין שהבתים מתקצרים בהדרגה, מה שממחיש את אזילת החמצן ואת תחושת הדחיסות וההיחנקות, כך שהתבנית משקפת את התוכן

חלק ו' – הרחבה

1. יש לבדוק שהתלמיד או התלמידה מזהים אמצעי מדויק מתוך השיר, מסבירים את פעולתו, ומקשרים אותו למשמעות הכוללת של השיר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציון שם שיר ואמצעי אמנותי מדויק מתוכו
- הבנה שהדוברת ממתינה בנאמנות כמו פנלופה
- קישור ברור בין מבנה כגון קיצור בתים למשמעות השיר

טיפים להפעלה:

- מומלץ להריץ את החידון בעל פה לפני מילוי הדף כדי לרענן זיכרון
- אפשר לחלק את הכיתה לקבוצות ולתת לכל קבוצה שיר אחד להעמקה
- כדאי להדגיש בכל השירים את הקשר בין מבנה לצורה ולמשמעות

דף תרגול: חזרה ומשחקים בשירה לבגרות

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל שאלות קלות על השירים שלמדנו, כדי להתכונן למבחן בצורה טובה.

📖 מילון קטן:

מבנה השיר	איך השיר בנוי, למשל כמה בתים יש בו ואיך הם משתנים
דימוי	השוואה בין שני דברים, לרוב עם המילה כמו
האנשה	נתינת תכונות של אדם לדבר שאינו אדם
דובר	הקול שמספר את השיר, לא תמיד המשורר עצמו
אירוניה	אמירה שמשמעותה האמיתית הפוכה ממה שנאמר
שאלה רטורית	שאלה שלא מצפים לקבל עליה תשובה
חריזה	סיום דומה של מילים בסוף שורות השיר
משקל	הקצב החוזר על עצמו לאורך השיר

1 חלק א' – הבנת השירים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קורה לאורך הבתים בשיר על התינוק במכונית?

א) הבתים מתארכים כדי להראות התפתחות ב) חמישה בתים מתקצרים כדי להמחיש שהחמצן אוזל

ג) כל הבתים זהים כדי ליצור רוגע ד) אין קשר בין אורך הבתים למשמעות

2. מה הילד רואה בשיר ירושה?

א) את המלאך ב) את גב אביו ג) את האיל ד) את השמיים

3. מה קורה בסוף השיר מזרח?

א) הדובר חוזר לבגדד ב) הסבתא מוצאת בקבוק ישן ג) הדובר שר שיר של אום כולתום

ד) השמש זורחת מהמזרח

4. איפה ומתי נכתב השיר ימים לבנים?

א) בתל אביב ב1948 ב) בקובנה ב1920 ג) בירושלים ב1960 ד) בגרמניה ב1932

5. למי דומה הדוברת בסוף השיר זמר נוגה?

א) לרות המואבייה ב) לסולווייג ג) לפנלופה ד) לרחל המקראית

6. על איזה סיפור ישן מבוסס השיר איתקה?

א) האודיסיאה של הומרוס ב) ספר בראשית ג) אנטיגונה ד) שיר השירים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בשיר זמר נוגה הדרכים נפגשות לרגע ונפרדות לעד, כלומר המפגש קצר והפרידה לתמיד	☐	☐
2	בשיר השחיינים הבית שבו נחשפים הדוברים נפתח במילה לאט	☐	☐
3	בשיר מאהב חדש הבית היחיד שמתאר את מצב הדובר עצמו הוא הבית האחרון	☐	☐
4	בשיר לבדי השכינה מתוארת כבעלת כנף שבורה באמצעות האנשה ודימוי לציפור	☐	☐
5	בשיר המדינה שכחה תינוק במכונית הדימוי לקונפורמיות לקוח מעולם בית הספר	☐	☐
6	בשיר זמר נוגה הדוברת פונה אל אהוב רחוק	☐	☐

3 חלק ג' – התאימו בין השיר לעובדה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. המדינה שכחה תינוק במכונית	____	**א.** מבוסס על האודיסיאה
2. ירושה	____	**ב.** השכינה מתוארת עם כנף שבורה
3. מזרח	____	**ג.** הילד רואה את גב אביו
4. איתקה	____	**ד.** הדובר שר שיר של אום כולתום
5. לבדי	____	**ה.** מבנה של בתים מתקצרים

4 חלק ד' – השלימו את החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. השיר ימים לבנים נכתב ב _____ בשנת 1920

2. בשיר זמר נוגה הדוברת מדמה את עצמה בסופו ל _____

3. בשיר השחיינים הבית שבו נחשפים הדוברים נפתח במילה _____

4. בשיר מזרח הדובר מסיים בשירה של הזמרת _____

5. השיר איתקה נשען על היצירה הקדומה _____ מאת הומרוס

5 חלק ה' – כתיבה ועיון

ענו בקצרה.

1. הסבירו כיצד מבנה השיר המדינה שכחה תינוק במכונית משרת את משמעותו

6 חלק ו' – הרחבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחד מהשירים שנלמדו, למשל לבדי או זמר נוגה, וכתבו כיצד אמצעי אמנותי אחד כמו דימוי, האנשה או חריזה תורם למשמעות השיר

כרטיס יציאה

ציינו שיר אחד ואמצעי אמנותי מרכזי בו

מהי המשמעות של סיום השיר זמר נוגה בהשוואה לפנלופה

כיצד מבנה שיר יכול לשקף את תוכנו? תנו דוגמה

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀